

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark
E-mail: strafferetskontoret@jm.dk med kopi til bnk@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5761
MAAK@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 19/00263-2

HØRING OM UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF RETSPLEJELOVEN (STYRKELSE AF POLITIETS MULIGHEDER FOR EFTERFORSKNING AF KRIMINALITET PÅ INTERNETTET)

18. FEBRUAR 2019

Justitsministeriet har ved e-mail af 21. januar 2019 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag om lov om ændring af retsplejeloven (styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet).

Med udkastet foreslår Justitsministeriet for det første en udvidelse af politiets adgang til at anvende agenter i efterforskningen af visse former for kriminalitet på internettet (børnepornografi, hæleri, narkotika og våben). For det andet foreslår ministeriet en udvidelse af kredsen af personer inden for politiet, der kan varetage agentvirksomhed.

Begrundelse for udvidelsen er ifølge ministeriet, at det er krænkende for samfundets borgere og den almindelige retsfølelse, hvis der foregår åbenlyse ulovlige aktiviteter på internettet (de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2).

Justitsministeriet fremhæver samme sted, at man dog ved en udvidelse skal være opmærksom på risici i forhold til politiets integritet, idet politiet aktivt træder ind i og deltager i et kriminelt handlingsforløb, og der kan være konkret risiko for, at politiet bevirker en forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed (i strid med det såkaldte provokationsforbud i retsplejelovens § 754 b stk. 1).

Instituttet er enig i, at enhver udvidelse af reglerne om agentvirksomhed (både i forhold til anvendelsesområde og personkreds) skal afvejes over for disse risici.

Instituttet bemærker endvidere, at der er tale om et vidtgående efterforskningsskridt, hvis afgrænsning skal fremgå klar og præcis.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, afsnit 2.3.3., 2.3.4 og 2.3.5, at ved overtrædelser, der vedrører hæleri, narkotika og våben er det ikke hensigten, at agentvirksomhed skal anvendes ved helt bagatelagte overtrædelser. Politiet er i sådanne tilfælde ifølge udkastet ikke forpligtet til at anvende agentreglerne.

Bemærkningerne præciserer ikke, hvornår en overtrædelse inden for de tre typer af lovovertrædelser skal anses for bagatelagtig. Det fremgår ikke, om det for eksempel kan være uagtsomme overtrædelser eller overtrædelser under et vist bødeniveau mv.

Herudover bør bemærkningerne rettelig anføre, at politiet ikke er berettiget til at gøre brug af agentvirksomhed ved bagatelagte overtrædelser. Institutet bemærker, at politiet for lovovertrædelser over bagatelgrænsen modsætningsvist ikke er forpligtet – men derimod berettiget – til at anvende agenter i efterforskningen.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet for de enkelte typer af lovovertrædelser beskriver i bemærkningerne, hvornår en overtrædelse er bagatelagtig samt præciserer, at politiet ved bagatelagte overtrædelser ikke er berettiget til at anvende agenter i efterforskningen.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2018-731-0031.

Med venlig hilsen

Marya Akhtar

SPECIALKONSULENT